

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

9. ATHANASOVIOL, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. GERBAR, G. MEITANI
E. POLIZU-MICȘUNEȘTI, G. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Vespasian V. Pella.—vagabondajul și cerșetoria.
JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.—*Inalta Curte de Casație și Justiție secția III.*—Recurs.—Depunerea motivelor.—Neplata taxelor.—Societăți anonime.—Vânzarea sau censionarea acțiunilor înainte de constituire. (Jak Corbu cu Jaques Zaharia)
Curtea de Apel din Iași secția I.—Locațiune.—Parte indiviză.—Vânzare.—Societate.—Dreptul de administrare.—Asociați.—Prezumția mandatului. (Carmen Bonache și alții cu Moritz Abramovici, Jean Ursian și alții)
Trib. Ilfov, secția II.—Puterea părintească.—Divorț.—Minori.—Acțiunea în justiție.—Contrariedade de interes între tată și minori. (Maria Pascuoli cu Corneliu Angelescu).
Necrolog.

VAGABONDAJUL ȘI CERȘETORIA

(Observațiuni asupra legii din 4 Iulie 1921)

La 1 Septembrie 1921 s'a pus în aplicare legea pentru înfrânarea vagabondajului și cerșetoriei.

O analiză mai serioasă a acestei legi se impune, dacă ținem seama de problemele importante pe cari încearcă să le soluționeze și dacă avem în vedere și faptul că dela 1864 și până astăzi, dispozițiunile din codul penal privitoare la vagabondaj erau foarte rar aplicate, fiind aproape oăzute în desuetudine.

Înainte de a analiza această lege am fi dorit însă să arătăm cari au fost discuțiunile în sânul corpurilor legiuitoare și din aceste discuțiuni să desprindem cele mai de seamă principii ce-au călăuzit pe reprezentanții națiunii în momentul când au votat proiectul prezentat parlamentului de către D-l Ministru al ocrotirilor sociale.

N'am putut însă să o facem, de oarece, în afară de câteva obiecțiuni cari s'au adus la Senat și cari par a nu fi fost luate în seamă, la Cameră această lege a fost votată cu unanimitate în ședința dela 18 Iunie a. o. fiind socotită atât de perfectă încât n'a dat loc la nici o discuțiune. Am putea doar menționa în treacăt o protestare posterioară votării legii, prin care se aduce învinuirea că proiectul a fost pus la ordinea zilei și votat prin surprindere, înălăturându-se astfel ori și ce control serios din partea parlamentului.

În lipsa debaterilor parlamentare, ne vom mărgini să analizăm această lege, având în vedere expunerea de motive datorită D-lui ministru al ocrotirilor sociale și raportul prezentat Senatului de către D-l profesor D. Alexandresco.

Odată cu aceasta și spre a ne da seama mai bine de rațiunea legii actuale, vom face și o scurtă expunere asupra vagabondajului în general, având în vedere diferitele aspecte sub cari se poate prezenta această problemă.

* * *

Lupta în contra criminalității în general și a vagabondajului în special, dacă ținem seama de mijloacele la cari ar trebui să recurgem, poate fi întreprinsă în trei direcțiuni diferite.

A întreprinde însă lupta numai într-o singură direcțiune, înseamnă a porni uneori pe căi nesigure și a ajunge la rezultate, cari și în țările din apus, n'au răspuns decât prea puțin așteptărilor.

Astfel, nu se poate înlătura vagabondajul și cerșetoria dacă nu se ține seamă de cauzele acestor deliște și dacă nu se stabilește măsurile necesare menite să reacționeze împotriva unor asemenea cauze.

Prevenirea efectelor prin înlăturarea cauzelor, iată cea mai de seamă misiune a politicii criminale, misiune pe care credeam că au avut-o în vedere autorii legii din 4 Iulie în momentul când au încercat să soluționeze problema vagabondajului.

Or, din cercetarea legii actuale reese că acei cari au redactat-o, au privit această problemă mai mult din punct de vedere penal și penitenciar, fără a încerca să o rezolve și din punct de vedere preventiv.

În acelaș timp, dacă chestiunea penitenciară, ținând seamă de multiplele instituțiuni cari vor fi create, putea să intre în atribuțiunile d-lui Ministru al ocrotirilor sociale, chestiunea penală era de dorit să fie lăsată în sarcina acelor chemați să făurească viitorul cod penal al României-Mari, și aceasta deoarece vagabondajul, din punct de vedere al caracterelor sale delic-

toase, presupune stabilirea unor anumite sancțiuni represive sau măsuri de corecțiune, cari trebuiesc puse în concordanță cu regulile generale ale responsabilității penale.

Nu putem ști ce anume motive au determinat pe d-l Ministru al ocrotirilor sociale să prezinte parlamentului un proiect cu caracter mai mult represiv, atunci când o comisiune oficială alcătuită din specialiști, elaborează un anteproiect de cod penal, când această comisiune a redactat chiar dispozițiunile privitoare la vagabondaj, dispozițiuni cari, după cum vom arăta, sunt cu mult superioare legii de față atât din punct de vedere al soluțiunilor cât și a principiilor generale de drept.

Să vedem însă, lăsând la o parte pentru un moment partea penală a problemei vagabondajului, cari anume chestiuni ar fi trebuit să formeze obiectul atențiunii legiuitorului de astăzi.

Dacă ținem seama de concepțiunile sociologice și de diferitele teorii biologice în legătură cu această problemă, putem susține că vagabondajul și cerșetoria au existat în toate timpurile, la toate societățile, variind din punct de vedere al intensității lor în raport cu anumite fenomene sociale sau economice.

Dela primele alcătuirii sociale, când omul a căutat să și asigure existența în cât mai bune condițiuni, au apărut o serie de indivizi, cari din cauza naturii lor, nu s'au putut adapta cerințelor mediului social, cari n'au avut puterea fizică și morală de a suporta regimul unei munci continue și metodice fără de care nu se putea concepe progresul individual și social.

Din această cauză, selecțiunea naturală a făcut ca indivizii puternici și muncitori să și asigure o superioritate patrimonială, căreia i-a urmat și superioritatea din punct de vedere al situațiunei lor morale și sociale, în timp ce indivizi nepregătiți, în marea lor majoritate au fost supuși pieirii, rămânând doar o infimă minoritate care s'a menținut într'un mod parazitar, folosindu-se de avuțiile celor muncitori.

În virtutea atavismului și eredității, această categorie parazitară există și în zilele noastre, fiind caracterizată printr'o repulsiune instinctivă în fața oricărei munci metodice, fiind lovită de o infirmitate morală împotriva căreia societatea nu poate lua decât măsuri de izolare, și aceasta spre a înlătura contactul nefast și exemplul periculos ce'l pot da atari paraziti celorlalți indivizi cari au toate însușirile psihice spre a munci.

Sunt însă unii autori ca Dr. Marie și Raymond Meunier, care susțin că inadaptarea socială a vagabonzilor este uneori de origină psihologică și adeseori psiho-patologică.

„Les Vagabonds sont des inaptes par instabilité psychomotrice“.

În afară de ereditate și atavism, s'a mai susținut

că toate formele de alienație mintală duc la vagabondaj cum ar fi de pildă: halucinațiile, concepțiunile delirante, demența și instabilitatea mintală. Acestea fac pe anumiți indivizi să aibă, după expresiunea doctorului Pitré «des accès intermittents d'implusion irresistible à la marche».

Până acum ne-am ocupat numai de vagabondajul datorit cauzelor biologice și individuale, de vagabondajul cronic precum îl denumește un savant sociolog și penalist italian, Enrico Ferri, care în realitate fiind reprezentat printr'o infimă minoritate, nu constituie un atât de mare pericol în societatea de astăzi.

În afară însă de acest gen de vagabondaj, găsim un alt vagabondaj datorit cauzelor sociale, care este cu mult mai îngrijitor, deoarece își are origina în anumite cauze exterioare, cari aruncă în fiecare an în mijlocul societății o serie de indivizi ce-ar putea munci, dar cari de multe ori trăesc într'o stare parazitară.

În această privință, nu se poate stabili cu precizie asupra cui cade vinovăția, — asupra lor sau asupra societății care din cauza organizării sale i-a adus în această stare.

Ce-au făcut conducătorii societății în asemenea împrejurări?

Legiuitorii de ieri ca și cei de astăzi, în loc de a întreprinde o operă preventivă în urma determinării cauzelor acestui gen de vagabondaj, de cele mai deseori au recurs la un sistem simplist care nu duce la nici un bun sfârșit.

În loc de a lovi în cauzele vagabondajului, au lovit în efectele sale, au lovit prin stabilirea unor pedepse mai mult sau mai puțin severe, în indivizii cari nu munceau, cari trăiau din mila publică, ducându-și din greu povara unei vieți mizerabile.

Ceeace se face astăzi, s'a făcut în vechime de către Egipțeni, Evrei și Romani, iar mai târziu de către regii Franței a căror ordonanțe dela 1350, 1534, 1536, 1661 1687 sunt destul de bine cunoscute în istoria dreptului penal, s'a făcut și la noi de către Ștefan cel Mare, Pentru Rareș, Vlad Țepeș, etc., în sfârșit s'a făcut de către legiuitorul francez dela 1810 și 1808, de către al nostru la 1864 și de către alți legiuitori moderni cari s'au inspirat uneori de dispozițiunile codului penal francez.

În ceea ce privește însă ideile de asistență, ele n'au fost puse la contribuție precum ar fi fost de dorit, cu toate că le găsim deja transpuse în domeniul dreptului pozitiv printr'o capitulară a lui Carol cel Mare.

A trebuit să treacă mai multe veacuri, a trebuit să apară puternicul curent provocat în secolul al XIX-lea de către școala penitenciară franceză, ca legiuitorii să și dea seama că prin simpla represivitate nu se pot înlătura atari deliacte, greutatea problemei

nefiind în a pedepsi, ci în a găsi mijloacele prin cari se poate obține readaptarea la mediul social a unor asemenea indivizi.

Așa dar se poate susține că abia în a doua jumătate a secolului al XIX lea, încep să se întrevadă adevăratele soluțiuni ale acestei probleme. De atunci unii legiuitori dau o importanță deosebită și măsurilor de ordine penitenciar menite să înlăture vagabondajul.

Cu toate acestea, doi savanți penaliști francezi Garraud și Garçon, ocupându-se de diferitele legiuiri menite să înlăture vagabondajul, ajung totuși la conoluțiunea că deși unele din ele au înscris anumite principii superioare; deși au dat soluțiuni cari păreau a fi salutare, în practică n'au răspuns decât prea puțin așteptărilor.

Pe cât este de ușor să elaborezi o lege de acest fel, să faci o frumoasă expunere de motive și chiar s'o treci prin parlament, pe atât este însă de greu s'o pui în practică și să organizezi diferitele instituțiuni penitenciare pentru vagabonzi.

Aceste instituțiuni ne obligă pe de o parte la crearea unei anumite categorii de funcțiuni, pentru a căror ocupare se cer oameni pregătiți și conștienți de menirea lor, iar pe de altă parte impun instituirea unor nenumărate stabilimente foarte costisitoare, și mai presus de acestea presupun o experiență generală științifică pe care nici țările din apus nu pot pretinde că au dobândit-o cu desăvârșire.

Așa dar, dacă înainte de război, s'a spus că legiuirile asupra vagabondajului n'au dat rezultate satisfăcătoare chiar în țările bogate apusene din cauza marilor cheltueli ce necesita punerea în practică a unor asemenea leguiri, ar însemna să fim de un optimism care se aproprie de naivitate, dacă am crede că astăzi, ținând seamă și de situațiunea noastră financiară, vom putea realiza ceea ce alții în împrejurări cu mult mai prielnice n'au putut obține.

Ar fi însă o ultimă speranță!

S'ar putea întâmpla ca să apară un legiuitor care să inoveze, care să recurgă la alte mijloace pe cari nu le-au avut în vedere legiuitorii din apus, și fără a impune sacrificii financiare atât de mari, să obțină totuși rezultate satisfăcătoare.

Rămâne deci de văzut care este partea originală și inovatoare a legii din 4 Iulie 1921.

După cele expuse până acum, se poate constata că analizarea unei asemenea legi poate fi făcută din trei puncte de vedere cu totul deosebite.

Astfel s'ar putea mai întâiu căuta dacă legiuitorul a soluționat problema din punct de vedere preventiv, s'ar putea apoi vedea cari sunt măsurile sale repressive menite să stăvilească valul vagabondajului

până în momentul când opera preventivă își va produce efectele, și în sfârșit s'ar putea căuta cari sunt caracterele penitenciare ale legii ținând seama de instituțiunile de reformare și readaptare la mediul social create de către o asemenea lege în vederea vagabonzilor.

(Va urma)

VESPASIAN V. PELLA

Profesor agregat de drept penal la
Universitatea din Iași

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența de la 19 Septembrie 1921

Președinția D-lui D. G. Tăzlăuanu, președinte

Jak Corbu cu Jacques Zaharia

RECOURS.—DEPUNEREA MOTIVELOR PRIN OSEBITĂ PETIȚIUNE SEMNATĂ DE RECURENT.—NESEMNAREA MOTIVELOR.—DACĂ ATRAGE NULITATEA RECURSULUI.

RECOURS.—NEPLATA TAXELOR DE CITAT UNE ODATĂ CU INTRODUCEREA RECURSULUI SAU CU DEPUNEREA MOTIVELOR DE CASARE.—DACĂ ATRAGE NULITATEA RECURSULUI.

SOCIETĂȚI ANONIME PE ACȚIUNI.—VINDEREA SAU CESIONAREA ACȚIUNILOR ÎNAINTE DE CONSTITUIREA LEGALĂ A SOCIETĂȚII.—NULITATE ABSOLUTĂ.—DACĂ POATE FI RATIFĂCUTĂ. — ART. 139 C. COM.

1) Din moment ce motivele de recurs au fost depuse cu petiție semnată în regulă de recurent și au fost identificate prin viza grefierului, faptul nesemnării lor de către recurent nu poate atrage nulitatea recursului.

2) Neplata taxelor de citațiuni, odată cu depunerea recursului sau mijloacelor de casare, nu poate atrage nulitatea recursului, deoarece plata taxelor nu este cerută sub pedeapsă de nulitate.

3) Nulitatea creată de dispozițiunile art. 139 c. com. potrivit cărora orice vânzare sau cesiune de acțiuni făcute de subscriitorii înainte de constituirea legală a societății este nulă și de nul efect, chiar și atunci când vânzarea a fost făcută cu clauza „actualmente pentru când societatea va fi constituită”, este o nulitate absolută, care în nici-un caz nu poate fi acoperită prin confirmarea sau ratificarea părților.

No. 729. Respins recursul făcut de Jak Corbu contra deciziunii No. 7/921 a Curții de apel din Galați s. I dată în proces cu Jacques Zaharia¹⁾

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l Consilier V. Antinescu. S'a ascultat intimatul Jacques Zaharia care a ridicat următoarele două incidente: 1) Că motivele de casare nu sunt semnate; și 2) că recurentul n'a plătit taxa citațiilor odată cu introducerea recursului:

D-avocat M. Negreanu din partea recurentului a cerut respingerea incidentelor.

1) A se vedea hotărârea Curții de apel în *Dreptul* No. 26 din 11 Sept. 1921

Curtea, deliberând,

Asupra chestiunii nulității motivelor de casare:

Având în vedere că la dosarul recursului se află înregistrată la No. 9159/912 o suplică adresată grefierului Curții de Casație, semnată de recurent prin procuratorul său, și prin care suplică declară că depune motivele de recurs în dublu exemplar; că, atât anexa cuprinzătoare de motive, aflată la dosar și vizată de grefier, cât și exemplarul comunicat intimatului se constată în adevăr că nu sunt semnate;

Considerând că nici-o dispozițiune din lege nu declară nule, pentru lipsa semnăturii, anexele cuprinzătoare de motive de casare;

Că, întrucât în speță se constată că motivele au fost depuse cu petițiune semnată în regulă de recurent și au fost identificate prin viza grefierului, iar intimatul nu invoacă vre-o nepotrivire între cele două exemplare de motive sau că s'ar fi făcut vre-o adăogire într'ânsele, după expirarea termenului de depunere a motivelor, incidentul este neintemeiat și cătă a fi respins.

Asupra celui dealdoilea incident, că nu s'au plătit taxele de citațiuni odată cu depunerea recursului sau a mijloacelor de casare, deasemenea nu este fundat și cătă a se respinge, deoarece plata taxelor nu este prevăzută sub pedeapsă de nulitate.

S'au ascultat: d-l M. Negreanu, în dezvoltarea motivelor de recurs și d-l Zaharia intimatul, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivelor de recurs trase din greșita aplicare a art. 139 comb. cu art. 98, 138 și 99 cod. com. în ce privește stabilirea existenței legale a societății și exces de putere, cum și greșita aplicare a art. 139 c. com. comb. cu 1190 c. civil.

Având în vedere că se constată din deciziunea atacată, că recurentul a vândut intimatului 200 acțiuni ale societății anonime «Lloydul Maritim Român», că intimatul a cerut și obținut dela instanțele de fond anularea vânzării, pe motiv că s'a făcut înainte de constituirea legală a societății și că nulitatea vânzării este absolută, operațiunea neputându se ratifica de părți în nici-un caz.

Considerând că, în adevăr, art. 139 c. com. prevede formal că orice vânzare sau cesiune de acțiuni făcută de subscriitorii înainte de constituirea legală a societății este nulă și de nul efect, nulitatea având loc chiar și atunci când vânzarea a fost făcută cu clauză «actualmente pentru când societatea va fi constituită, sau alți termeni echivalenți;

Considerând că din acest mod de redacțiune reese evident că legiuitorul a voit să facă din nulitatea prescrisă de art. 139 c. com. o nulitate absolută care, în

nici-un caz, să nu poată fi acoperită prin confirmarea sau ratificarea părților; că, intențiunea legiuitorului în acest sens rezultă și din lucrările pregătitoare ale art. 137 c. com. italian, reprodus întocmai de legiuitorul român în art. 139, lucrări care învederează grija și scopul legiuitorului de a împiedeca abuzurile și fraudele la care ar da loc speculațiunile cu acțiuni de societăți neconstituite în dauna creditului general și decl în contra intereselor de ordine publică;

Considerând că, din termenii art. 139: «cel care înstreinează poate fi constrâns să restituie sumele», nu se poate trage argumentul că cumpărătorul renunțând la acțiunea în restituțiune a sumelor avansate ar putea acoperi prin aceasta nulitatea vânzării, deoarece conform aliniatului II din acelaș articol nulitatea are loc și se operează de drept, oricare ar fi voința și intențiunea părților de a obvia la dispozițiunea categorică a legii;

Considerând că, după art. 138 c. com., o societate nu este legal înființată și deci acțiunile ei nu se pot negocia, decât după ce acea societate obține autorizațiunea de a funcționa din partea justiției;

Că, întrucât se constată din decizia adusă în recurs că, la data vânzării acțiunilor, soc. Lloydul Maritim Român n'a obținut autorizarea justiției, vânzarea e nulă, în mod absolut, fără posibilitate de a mai fi ratificată sau confirmată ulterior.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI Secția I.

Audiența dela 13 Aprilie 1921

Președenția d-lui D. Volanschi, prim-președinte

Carmen Bonache și alții cu Moritz Abramovici, Jean Ursianu și alții

LOCAȚIUNE — COPROPRIETAR. — DACĂ POATE ÎNCHIRIA SAU ARENDA PARTEA SA INDIVIZĂ. — DREPTUL COPROPRIETARILOR DE A CERE ANULAREA CONTRACTULUI DE LOCAȚIUNE. — ART. 728 ȘI 1410 C. CIVIL. VÂNZAREA LUCRULUI INDIVIZ. — VALIDITATE SUBORDONATĂ REZULTATULUI PARTAGIULUI. — LOCAȚIUNEA LUCRULUI INDIVIZ. — NEVALIDITATE. — ART. 728, 1310 ȘI 1410 C. CIVIL.

SOCIETATE. — DREPTUL DE A ADMINISTRA. — PREZUMȚIA MANDATULUI. — FACĂ SE POATE APLICA PRIN ANALOGIE ȘI LA ÎNCHIRIERILE CONSIMTE DE UN COPROPRIETAR INDIVIZ. — ART. 1517 AL. 1 C. CIVIL.

1) Contractul de locațiune încheiat de către unul din proprietari în indiviziune asupra părții sale indivize nu poate fi opozabil celorlalți coproprietari cari pot cere anularea contractului de locațiune față de locatar chiar pentru partea locatorului, deoarece atâta timp cât durează starea de indiviziune, fiecare dintre coproprietari are un drept indiviz asupra fiecăreia din părțile lucrului comun, și dacă unul din coproprietari ar putea da o parte a lucrului comun cu chirie

sau în arendă, ar rezulta ca să confere chirie-şului sau arendaşului folosinţa asupra unei părţi a lucrului care nu-i aparţine, fiindcă locatarul nu se va putea folosi de partea indiviză a locatorului fără a se folosi în acelaşi timp şi de partea care aparţine celorlalţi coproprietari.

2) Dacă se poate menţine provizoriu vânzarea unui lucru indiviz a cărei validitate e subordonată rezultatului partajului, nu se poate însă menţine provizoriu un contract de locaţiune a unui lucru indiviz care înainte de partaj prejudiciază drepturile celorlalţi coproprietari, deoarece locaţiunea conferă un drept imediat care cauzează coproprietarilor un prejudiciu actual.

3) Dispoziţiunile art. 1517 al. 1 c. civil potrivit cărora comuniştii sunt prezumaţi că şi-au dat reciproc mandat de a administra, nu pot fi aplicate prin analogie şi la faptul închirierii sau arendării unei părţi indivize de către un coproprietar, deoarece dispoziţiunile art. 1517 al. 1 se explică prin *affectus societatis*, adică prin raportul contractual care leagă pe asociaţi, ceea ce nu există între coproprietari, între cari nu există nici-o legătură contractuală, nici vre-un act juridic convenţional care să asocieze interesele lor.

No. 39. — Admis apelul făcut de către Carmen Bonache în contra sentinţei Trib. Botoşani cu No. 452/1920 în proces cu Moritz Abramovici.

Curtea,

Având în vedere apelul declarat de Carmen Bonache, cu autorizaţia soţului său Ştefan Bonache, Getta Cristea Gollav, cu autorizaţia soţului său Cristea Gollav, precum şi Viorica Dan Patrulius cu autorizaţia soţului său Dan Patrulius în contra sentinţei Tribunalului Botoşani No. 452 din 21 Decembrie 1920, prin care s'a respins ca nesustenabilă acţiunea introdusă de sus numitele în contra lui Moritz Abramovici, Jean Ursian, D-r. S. Lustgarten şi Iulius Iosipovici pentru anularea contractului de arendare a moşiei Mihălăşeni, judeţul Botoşani, şi expulzarea arendaşului M. Abramovici de pe moşie.

Având în vedere concluziile scrise şi orale ale părţilor precum şi actele aflate la dosarul cauzei.

Având în vedere că se constată că, Gh. Ursian, N. G. Ursian şi Grigore G. Ursian, proprietari în indiviziune asupra porţiunii de $\frac{3}{5}$ din moşia Mihălăşeni, plasa Ştefăneşti, judeţul Botoşani, au arendat această porţiune lui Ioan Gh. Ursian pe termen de 6 ani cu începere de la 23 Aprilie 1915 până la 23 Aprilie 1921 (actul autentificat de Tribunalul Botoşani sub No. 1352 din 6 Octombrie 1914); că Ioan Ursian, la rândul său, a subarendat această porţiune lui Moritz Abramovici (act autentificat la Tribunalul Botoşani sub No. 1317 din 16 Noembrie 1915); că I. Ursian a

arendat lui Moritz Abramovici partea sa indiviză din Moşia Mihălăşeni pe termen de 7 ani cu începere de la 23 Aprilie 1916 până la 23 Aprilie 1923 (actul autentificat de Tribunalul Botoşani sub No. 1316 din 16 Noembrie 1915); că Ioan Ursian a făcut un schimb cu D-r. S. Lustgarten, în baza căruia acest din urmă a devenit proprietarul părţii indivize a celui dintâi, din moşia Mihălăşeni (actul autentificat de Tribunalul Botoşani sub No. 1989 din 20 August 1920); că în urmă D-r. S. Lustgarten a vândut partea indiviză Rozei Iulius Iosopovici (actul aut. la Tribuna'lul Botoşani sub No. 108 din 22 Ianuarie 1921); că Maiorul Emanoil Ursian a vândut partea sa indiviză de $\frac{1}{5}$ din moşia Mihălăşeni lui Iulius Iosipovici (actul aut. la Tribunalul Botoşani sub No. 2795 din 12 Noembrie 1920);

Având în vedere că apelantele, prin actul autentificat la Tribunalul Botoşani sub No. 33 din 13 Ianuarie 1918, au cumpărat de la Banca Botoşăneană română $\frac{3}{5}$ indivize din moşia Mihălăşeni; că în urma actelor de vânzare relatate mai sus, apelantele sunt proprietare în indiviziune asupra moşiei Mihălăşeni împreună cu Iulius şi Roza Iosipovici;

Având în vedere că chestiunea care urmează a fi analizată este cea de a se şti dacă contractul de locaţiune încheiat de către unul din proprietari în indiviziune asupra părţii sale indivize poate fi opozabil celorlalţi coproprietari.

Având în vedere că atât timp cât durează starea de indiviziune, fiecare dintre coproprietari are un drept indiviz asupra fiecăreia din părţile lucrului comun; că, dacă unul din coproprietari ar putea da o parte a lucrului comun în chirie sau în arendă, ar rezulta ca să confere chirieşului sau arendaşului folosinţa asupra unei părţi a lucrului care nu-i aparţine, deoarece locatarul nu se va putea folosi de partea indiviză a locatorului, fără a se folosi în acelaş timp şi de partea care aparţine celorlalţi coproprietari; or, acest rezultat la care s'ar ajunge e inadmisibil, fiindcă contrazice principiul esenţial al stărei de indiviziune, principiu enunţat mai sus; că, prin urmare coproprietarii pot cere anularea contractului de locaţiune faţă de locatar, chiar pentru partea locatorului; că, obiecţiunea că atât timp cât împărţeala n'a avut loc, nu se poate şti dacă lucrul arendat nu va cădea în lotul locatorului său, şi că prin urmare, convenţiunea trebuie menţinută provizor, până la efectuarea partajului, nu e valabilă, pentru motivul că locaţiunea conferă un drept imediat care cauzează coproprietarilor un prejudiciu actual; că se poate menţine provizor vânzarea unui lucru indiviz, a cărei validitate e subordonată rezultatului partajului, dar nu se poate menţine un contract de locaţiune a unui lucru indiviz, care înainte de partaj prejudiciază drepturile celorlalţi coproprietari;

Având în vedere că s'a susținut de către M. Abramovici că, aplicându-se prin analogie dispozițiile art. 1517 al. 2 c. civ. comuniștii sunt prezumați că și-au dat reciproc mandat de a administra, cu toate consecințele ce decurg din această regulă, printre care cea mai principală este că actul de administrație al unui comunist obligă pe ceilalți; că, în baza acestui principiu, actul de arendare încheiat de I. Ursian e opozibil celorlalți comuniști;

Având în vedere că dispozițiunea art. 1517 al. 2, se explică prin *affectus societatis*, adică prin raportul contractual, care leagă pe asociați; că între coproprietari nu există nici o legătură contractuală, nu există nici un act juridic convențional, care să asocieze interesele lor, că prin urmare atunci când unul din ei contractează cu privire la un lucru comun, nu poate fi presupus că reprezintă pe ceilalți; că deci contractul de locațiune încheiat de unul din proprietari nu poate fi valabil față de ceilalți coproprietari;

Având în vedere că prin concluziile scrise depuse de către I. și Roza Iosipovici s'a mai invocat motivul că, contractul de arendare a figurat între sarcini, atunci când Banca Botoșăneană, autoarea reclamanților, a cumpărat imobilul prin licitație publică, act care le este opozabil;

Având în vedere că acest motiv n'a fost propus prin concluziunile orale, în cursul desbaterilor, astfel că nu poate face obiectul vreunei discuțiuni;

Având în vedere obiecțiunea formulată de M. Abramovici că reclamantele urmează să ceară esirea din indiviziune, putând în acest caz recurge și la măsura sechestrului judiciar;

Având în vedere că acțiunea în împățeală nu poate fi formulată față de M. Abramovici care nu e proprietar, că după cum s'a stabilit mai sus contractul de arendare neputând fi menținut în mod provizor până la efectuarea partajului, obiecțiunea ridicată de M. Abramovici nu e fundată.

Având în vedere că din faptele expuse se deduce concluziunea că contractul de arendare intervenit între I. Ursian și M. Abramovici neputând fi opus reclamantelor pe anii 1921 și 1922, urmează a fi anulat pe acest interval de timp;

Având în vedere că, în fine, s'a susținut de intimatul M. Abramovici că, chiar în caz de anulare a contractului de arendare, cererea de evacuare nu poate fi lăsată decât cu concursul tuturor coproprietarilor;

Având în vedere că, evacuarea e o consecință necesară a anulării contractului de arendare; că, după anularea contractului, fostul arendaș deține imobilul fără nici-un titlu, și ar fi contradictoriu ca după ce s'a admis anularea, să se refuze evacuarea, care împreună cu acțiunea în anulare constituiesc în mod

indivizibil sancțiunea dreptului coproprietarilor cari n'au convenit la încheierea contractului; că, în drept, nu e deci posibil ca o persoană fără nici-un titlu să poată deține imobilul în contra acelor ce au titlu de proprietate;

Având în vedere că contractul de arendare, după cum rezultă din faptele expuse mai sus, expirând la 23 Aprilie 1921 st. v., iar pe anii 1921 și 1922 fiind anulat, urmează a se admite evacuarea lui Moritz Avramovici pe ziua de 23 Aprilie 1921, de pe moșia Mihălășeni;

Având în vedere că, conform art. 1465 c. civ., arendașul ce ese, trebuie să dea celui care vine după dânsul înocăperile cuviincioase și alte înlesniri pentru muncile anului următor; că, în baza acestui principiu, care se aplică prin analogie și proprietarului, urmează a se admite și cererea apelantelor de a se obliga M. Abramovici să le pună imediat la dispoziție lanurile și acarele necesare pentru cultura anului agricol 1921.

Pentru aceste motive, redactate de d-l prim-președinte D. Volanschi, admite apelul.

Semnați; D. Volanschi, C. Macri, M. Haralambi, I. G. Solomon.

TRIBUNALUL ILFOV S. II CIV.-COR.

Audiența dela 8 Iunie 1921

Președenția D-lui Al. Liciu, președinte.

Maria Pascuoli cu Corneliu Anghelescu.

PUTEREA PĂRINTEASCĂ. — DIVORT — INCREDINTAREA COPILOR SOȚIEI. — CONSERVAREA PUTERII PĂRINTEȘTI DE CĂTRE TĂTĂL. — CÂND PIERDE ACEASTA PUTERE. — ART. 282, 283, 327, 331, 340, 343 C. CIVIL ȘI 268 C. PENAL

PUTEREA PĂRINTEASCĂ. — DIVORT. — MINORI — CINE EXERCITĂ ACȚIUNILE ÎN JUSTIȚIE ÎN CAZ DE CONTRARIETATE DE INTERESE ÎNTRE TĂTĂ ȘI MINORI. — DACĂ POATE FI LOC LA TUTELA ȘI CONSILIU DE FAMILIE. — ADMINISTRATOR PROVIZORIU. — NUMIREA LUI DE TRIBUNAL. — ART. 282, 283, 327, 343, 344, 747 C. CIVIL.

1) Prin încredințarea copiilor soției în caz de divorț, nu se ia decât o măsură dictată în interesul copiilor, în ceea ce privește îngrijirea ființei și educației lor, fără ca prin aceasta să se răpească tatălui puterea părintească, care fiindu-i atribuită într'un interes de ordine publică, nu poate fi știrbită întru nimic fără o dispoziție specială a legii.

2) Puterea părintească continuând a rămâne tatălui și după desfacerea căsătoriei, chiar dacă copii sunt încredințați mamei, urmează că acțiunile în justiție în numele minorilor, atunci când tatăl are interese contrarii lor, nu pot fi exercitate de mamă, ea neavând atributul puterii părintești, ci de un administrator provizoriu numit de tribunal după cererea părții interesate, întrucât nici unul din soți nefiind încetat din viață, nu poate avea loc tutela și deci nici consiliu de familie care să aleagă un tutor ad-hoc.

No. 422. — Admis incidentul ridicat de către pârâtul Corneliu Angheliescu și în fond respinsă ca făcută de o persoană fără calitate, acțiunea intentată de Maria V. Pascuoli ca tutoare legală a minorilor săi copii.

S'au ascultat D-ii avocați V. Athanasovici și Jak Polizu din partea reclamantei și Theodor Selmeanu din partea pârâtului în dezvoltarea incidentului.

Tribunalul,

Asupra excepțiunii ridicate de către pârâtul Corneliu Angheliescu, cu privire la lipsa pe calitate a reclamantei Maria Pascuoli de a intenta acțiunea de față în calitate de administratoare legală a minorilor săi copii: Constantin, Alexandrina și Margareta, pe motiv că deși prin divorț s'a desfăcut căsătoria dintre reclamantă și pârât și copii în numele cărora se intentă acțiunea, au fost încredințați mamei, totuși prin aceasta nu se ridică tatălui exercițiul puterii sale părintești.

Având în vedere că, fața de acest incident ridicat de pârât, chestiunea care urmează a fi rezolvată de Tribunal este aceea de a se ști dacă prin faptul pronunțării divorțului și al încredințării copiilor mamei puterea părintească suferă vreo știrbire în atribuțiile ei, și dacă tatăl nu mai poate să-și exercite puterea părintească în condițiunile în care o exercita în timpul căsătoriei.

Considerând că exercițiul puterii părintești este un drept încredințat de legiuitor exclusiv tatălui care prin art. 327 c. civ. spune categoric că tatăl în timpul căsătoriei exercită această putere ca și exercițiul acestei puteri, mama nu poate în nici un caz să fie pusă pe același grad de egalitate cu tatăl.

Astfel, în materie de corecțiune, tatăl chiar căsătorit din nou va putea aresta pe copilul său din precedentă căsătorie cu deosebire că, dacă copilul va fi mai mic de 16 ani va trebui să observe rândurile prevăzute de art. 331 c. civ., pe când mama văduvă, chiar când nu se va fi căsătorit din nou, nu va putea aresta pe fiul ei de cât cu concursul a două din cele mai apropiate rude despre tată, muma în caz de se recăsătorește pierde folosința legală, pe când tatăl continuă să o conserve chiar dacă se recăsătorește (art. 340 c. civ.); tatăl prevăzându-și moartea are dreptul singur a orândui pentru caz de deces un consiliu îngrijitor mumei; în fine, din întreg complexul de dispozițiuni rezultă caracterul puterii părintești de atribut exclusiv al tatălui care fiind de ordine publică, nu poate fi știrbit întru nimic fără o dispoziție specială a legii.

Considerând că astfel fiind, prin simplul fapt al încredințării copiilor mamei în caz de despărțenie, nu se poate lua tatălui un drept pe care legiuitorul i-l a încredințat exclusiv într'un interes de ordine publică.

Considerând că, într'adevăr, prin faptul că se încre-

dințează copii mamei, în caz de divorț, nu se poate deduce că prin aceasta tatăl suferă vreun capitis duminutio sau că prin aceasta ar fi întru câtva atins de vreo nedemnitate, de carece altele pot fi considerațiunile care obligă pe judecători a încredința copii mamei, și într'adevăr art. 282 c. civ. după ce spune că copii se vor încredința soțului care a dobândit divorțul, adaugă însă că Tribunalul poate să încredințeze copii și soțului care va fi declarat vinovat dacă interesele lor necesită aceasta.

Considerând că un argument mai mult care dovedește că prin desfacerea căsătoriei nu se distruge și puterea părintească, e art. 213 care arată că ori căruia dintre soți se va fi încredințat copii, celălalt conservă dreptul de priveghere asupra lor.

Considerând că din toate acestea rezultă că prin încredințarea copiilor soției în caz de divorț nu se ia de cât o măsură dictată în interesul copiilor în ceiace privește îngrijirea ființei și a educației lor fără ca prin aceasta să se răpească tatălui și puterea părintească.

Considerând că atunci când prin faptul pronunțării divorțului contra soțului legiuitorul a voit să creeze contra acestuia vreo decădere a spus'o categoric cum prin art. 340 c. civ. arată că tatăl pierde dreptul de folosință asupra averii copiilor dacă divorțul se pronunță în contra sa.

Considerând că, de asemenea, când legiuitorul a voit ca puterea părintească să treacă de la tatăl în mâinile mumei a spus'o categoric, cum în cazul când el e dispărut, când se află într'o stare de interdicție legală sau judecătorească, sau în cazul prevăzut de art. 268 c. pen. (atentat la pudoare).

Considerând că nici din faptul că se poate ca tatăl să aibă interese contrarii ou minorul nu se poate aduce vre un argument în favoarea dreptului mamei de a exercita puterea părintească, deoarece ce acest fapt se poate întâmpla chiar în timpul existenței căsătoriei și cu nimic în acest caz nu se poate susține că puterea părintească trece mumei.

Considerând că astfel fiind, puterea părintească continuă a rămâne tatălui și după desfacerea căsătoriei, chiar dacă copii sunt încredințați mamei, rămâne de rezolvit cine exercită acțiunile în justiție, atribut al puterii părintești în caz când tatăl are interese contrarii minorilor săi copii.

Având în vedere că interesele tatălui fiind cu totul contrarii cu ale copiilor săi, este evident că nu el va fi acela care va exercita acțiunile în justiție în numele lor.

Considerând că asupra acestui punct nu există discuțiune, singura chestie care a dat naștere la diferite păreri a fost aceea dacă trebuie numit un tutor

da-hoc sau un administrator provizoriu, cum și de cine urmează a fi numit.

Considerând că singura părere acum în urmă consacrată aproape de toată jurisprudența care are a fi admisă este aceea că întrucât tutela nu este deschisă prin moartea unuia din soți, nu este locul la numirea unui tutore, ci la numirea unui administrator provizoriu, și această numire urmează a o face tribunalul după cerea părții interesate.

Că astfel fiind, acțiunea de față a fost rău și fără calitate intentată de către D na Maria Pascuoli, în calitate de administratoare legală a minorilor săi copii.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Siliu Rădulescu, admite incidentul și constată că mama ne având calitatea de a intenta această acțiune, urmează a se numi un administrator provizoriu care să reprezinte interesele minorilor.

Semnăți: Siliu Rădulescu, Gh. Popescu.

Opiniune

Subsemnatul Al. Liciu mă deosebesc de părerea majorității și opiniez în sensul că de vreme ce prin sentința de divorț, intervenită între Corneliu Angelescu și Maria Pascuoli, s'a încredințat acesteia copii Constanța, Alexandrina și Margareta reclamanta devine administratoarea legală a copiilor și deci singură are calitatea să intente prezența acțiune.

Că principiul după care tatăl are administrarea bunurilor copiilor săi consfințit prin art. 327 cod. civ. suferă o schimbare radicală în cazul când copiii sunt încredințați soției.

Că, dealtfel, chiar textul menționat când vorbește de această prerogativă a tatălui, specifică că ea durează în timpul căsătoriei, lăsând să se vadă că situația nu rămâne neaparat aceeași în caz de desfacerea ei.

Că, afară de dreptul de coacție, care desigur nu e cel mai însemnat și cel mai utilizat atribut al puterii părintești, din nuanțarea diferită a căruia, pentru tată și pentru mamă, nu se poate evident scoate un argument peremptor, două sunt atributele caracteristice ale puterii părintești, dreptul de pază și acel de folosință legală.

Că, în ceea ce privește primul, așa de strâns lega, de coabitarea copilului cu părintele său, încât desigur că numai părintele căruia se încredințează pentru a locui cu el copilul, poate efectiv exercita dreptul de pază, rămânând celuilalt privegherea depărtată de care vorbește articolul 326 cod. civil.

Că, în ceea ce privește dreptul de folosință, textul art. 340 cod. civ. e categoric în sensul că el se perde de părintele contra căruia s'a pronunțat divorțul, și cum acest drept e indisolubil legat, după cum reiese din însăși natura sa, și cum se precizează în deosebi din dispozițiile art. 339 cod. civ. de administrarea bunurilor copilului, fiindcă și dreptul a te folosi, tocmai de rezultatul acestei administrații desigur că pierzând

dreptul de folosință nu mai păstrezi pe acel de administrare.

Că, în speță, deci acest drept revine mamei, reclamanta de azi, care nefiind în conflict de interese minorii îi poate desigur reprezenta în justiție.

Semnăți: Al. Liciu.

NECROLOG.

Cuvântarea rostită în numele Inaltei Curți de Casație de d-l consilier V. Tătaru la înmormântarea regretatului consilier Teodor Crivăț.

Onorată asistență,

Teodor Crivăț, colegul iubit și stimat, care abia câte-va zile lua parte împreună cu noi la judecăți, și căuta cu râvnă să aducă tributul priceperii și îndelungatei sale experiențe în rezolvirea grelelor probleme ce ni se supun,—atunci când ne așteptam mai puțin, cade răpus de o boală rare-ori îngăduitoare...

Născut la 10 Martie 1856 dintr-o onorabilă familie de agricultori în comuna Rădju, din județul Neamțu, pe platurile frumoasei Moldove, după ce termină studiile universitare în București, intră în magistratură la 1882,—în 1890 este ajuns președinte la tribunalul Iași,—la 1898 înaintat consilier la Curtea de apel de de ocolo. În fine la 1910 este ridicat la cea mai înaltă treaptă a magistraturii, pe care a onorat-o în îndelungata sa carieră de aproape 40 de ani.

Acela, pe care îl pierdem, avea cele două mari însușiri, cari mai eu seamă disting pe adevăratul magistrat, era pătruns de acel mare adevăr, pe care iluștrii noștri strămoși îl formulaseră în cuvinte lapidare: *munca îndărjită învinge toate...* Muncea fără să se cruțe cu toată vârsta lui înalțătă și nu ori-ce indispoziție îl împiedeca de a veni acolo, unde îl chema datoria;—dar mai avea și o altă calitate și mai mare podoabă pentru judecător: era independent și nepărtinitor. Zadarnic legiuitorul, zelos de a stavili arbitrarul și incursiunile puterii, va căuta să adăpostească sub scutul inamovibilității pe judecător, dacă aceasta nu găsește țărnia și neafârțarea în propriul său caracter, în propria sa conștiință; aceste calități le-a dovedit încă dela începutul carierei sale, într'un timp când soarta magistratului era exclusiv în mâinile ministrului.

În penal—sever, dar cel ce l-au cunoscut de aproape, știu prea bine că nu era neîndurat față cu cei greșiți, împinși de patimele cari coplesesc voinele slabe; era în adevăr sever cu necinstea, cu hoția celor răi... exemplul vrednic de imitat mai eu seamă astăzi când necinstea pare a se manifesta sub toate formele și din nenorocire prea des. Simpatii pentru vre-un partid politic, de va fi având, ele nu erau în stare să rătăcească mintea acestui om întreg—fie ca magistrat, fie ca membru în consiliul superior al magistraturii, calitate în care a fost demn de încrederea ce l-a acordat-o înalta Curte alegându-l.

Teodor Crivăț era un fervent și convins patriot, ceea ce se revela la ori-ce ocazie...; mai lunile trecute ne citea cuvântările înălțătoare, pe cari *Suveranul* le rostise în capitalele celor două frumoase ținuturi răpite odinioară de forța brutală pusă în serviciul unei diplomații perfide, el se entuziasmase până la lacrimi la ideea că astăzi acele fiice răpite au fost aduse la patria mamă grație sacrificiilor țării și eroismului fiilor săi...

Căsătorit cu o descendentă a unei mari și distinse familii din nordul Moldovei, a avut un singur copil, o fiică, măritată abia de 3 luni, care cu soțul său, un valoros ofițer, venise în ultimele zile să trăiască sub același acoperământ, să aducă îngrijire și bucurie... destinul, la ale cărei hotărâri trebuie să ne supunem, a voit altfel: el răpește soției un tovarăș vrednic, copiilor un părinte bun și afectuos, multor rude un protector, iar magistraturii un element de valoare!

În numele Inaltei Curți aduc ultimul omagiu memoriei lui Teodor Crivăț, iar familiei îi dorim mângăiere și țărnia de a suporta lovitura prea timpurie a soartei,

—Pentru toți cei ce nu ne putem mângăia ca marele ougetător care desgustat de mizerie și amărăciunile vieții, a zis că *trebuie să plângem pe oamant la naștere, iar nu la moartea lor*, mai există o consolare.

Teodor Crivăț a îndeplinit cu prisosință rolul ce a avut în această lume ca om și ca judecător, cu o viață nepătată, cu o moralitate exemplară, el se poate înfățișa cu fruntea ridicată înaintea *Judecătorului Etern* care îl va așeza la locul celor drepti, iar dacă vrednată a greșit în viață, îl va ierta...